

Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu: “AYM Uyumundaki Başarı Yabancı Yatırımcı İçin de Cazibe Yaratır”

Makine İhracatçıları Birliği (MAİB) tarafından açıklanan konsolide verilere göre, 2023 yılı sonunda Türkiye'nin serbest bölgeler dâhil toplam makine ihracatı 28,1 milyar dolar oldu. Dünya makine ihracatının yüzde 1 daraldığı bir yılı artışla kapattıklarına dikkat çeken Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu yeni yıl hedeflerini 30 milyar dolar olarak belirlediklerini belirterek, “Avrupa Yeşil Muta-bakatı ile entegrasyona erken başladığımız için bu konuda, Doğu'daki rakiplerimizden hayli avantajlı bir durumdayız. Gün geçtikçe daha belirgin hale gelen bu avantajın sektörümüze yatırım çekmek konusunda önemli faydaları olacağını da beklemeliyiz” dedi.

Makine İhracatçıları Birliği tarafından açıklanan makine imalat sanayii konsolide verilerine göre, sektör 2023 yılı sonunda serbest bölgeler dâhil ihracatını önceki yıla göre yüzde 11 artırarak 28,1 milyar dolara taşıdı. Yıl boyunca makine ithalatı yata-y seyreten Almanya'ya yapılan ihracat yüzde 7,6 artışla 3,5 milyar doları bulurken, en fazla ihracat gerçekleştirilen ikinci ülke olan Rusya'dan elde edilen gelir yüzde 68,3 artarak 3 milyar dolara yaklaştı. Makine ihracatının 1 milyar dolar üzerinde seyrettiği ABD, İtalya ve Birleşik Krallık'ta yüzde 10'a varan artışlar sağlandı. En fazla ihracatı yapılan üç

Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu

ürün grubu evsel ve endüstriyel soğutma makineleri, içten yanmalı motor ve aksamı ile inşaat ve madencilik makineleri olurken takım tezgâhları ihracatı yüzde 15,3 artarak 1,5 milyar dolar eşiğine ulaştı. Sektörün KG başına ihracat fiyatı ortalaması da 6,2 dolardan 7,2 dolara yükseldi.

“En yetkili ağızlardan gelen katma değer vurgusu cesaret verici”

Dünyada merkez bankalarının parasal sıkılaştırma politikalarının gölgesinde geçen 2023'ün son sanayi PMI göstergesinde, küresel makine siparişlerindeki düşüşün belirgin olduğu-na dikkat çeken **Makine İhracatçıları Birliği Başkanı Kutlu Karavelioğlu**, Türkiye'de makinecilerin rakip ülkelerden yıl boyunca pozitif yönde farklılaştığına işaret ederek şunları söyledi:

“Dünyada makine teçhizat sanayi üretiminin yüzde 1'e yakın, makine teçhizat yatırımlarının ise yüzde 2,5

kadar küçüldüğü 2023 yılının ilk üç çeyreğinde, Türkiye'de aynı veriler sırasıyla yüzde 9,4 ve yüzde 11,5 artış gösteriyordu. Dünya mal ihracatının yüzde 5, makine ihracatının yüzde 1 daraldığı tahmin olunan yılı, Türkiye'nin makinecileri küresel ihracattan aldığı payı yüzde 1,2'ye yaklaştırarak kapattı. Ana pazarımız Avrupa'nın son çeyrekte frene basmış olmasının veya ikinci büyük pazarımız olan Rusya'ya yaptırımların giderek sıkılaşmasının gelecek yıla etkilerini henüz kestirememek de istikrarlı yükselişimizin süreceğine inanıyoruz. 30 milyar dolar ihracat hedefi de koyduğumuz yeni yıla dair planlarımızda başta Sayın Cumhurbaşkanımız, Ticaret ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlarımız olmak üzere, en yetkili ağızların makine ve katma değeri yüksek diğer sektörlerimizin kabiliyet ve başarılarını görülür hale getiren demecilerinden cesaret alıyoruz. Makine sektörünün başarısına yapılan bu vurgular, teknoloji geliştir-

mekte ne kadar mahir olduğumuz rakamlarla ortaya koyarak ithalata bağımlı bir ülke olduğumuz propagandalarını da çürütmüş oluyor.”

“AB’nin küresel ticarete gelişmesinin neticeleri önemli olur”

Karavelioğlu Türkiye’nin en büyük ihracat pazarı Avrupa Birliği’ndeki belirsizliklerin, sektörün dış ticaret performansı üzerindeki etkilerine değinerek, “Avrupa’da yüksek faizler kadar, son dönemde sanayi gündemindeki temel bir belirleyen de Yeşil Mutabakat süreciyle ortaya çıkan entegrasyon sorunları. AB’nin büyüklük ve satın alma gücü gibi konulardaki yüksek cazibesine rağmen, birçok ekonomik bölge AB ile serbest ticaret anlaşması imzalamak konusunda giderek mütereddit hale geliyor. Başlangıçta Avrupalı işletmelerin küresel rekabetçiliğini korumak ve geliştirmek üzerine inşa edilen AYM’nin dayattığı sosyal ve çevresel ilkeler kendi iş dünyasını zora iterek, normların daha gevşek olduğu ABD ve Çin’deki imalatçıların önünü açıyor. Avrupa Birliği’nin küresel ticarete zemin kaybetme ihtimali, ticaretin büyük bölümünü bu bölgeyle yapan Türkiye’yi de düşündürmeli” dedi.

“AYM uyumundaki başarı yabancı yatırımcı için de cazibe yaratır”

İkiz Dönüşüm’ün merkezinde makine sanayiindeki yenilikçi gelişmelerin yer aldığına ve Avrupa’daki regülasyon süreçleri tamamlandığında uyum sağlayan ülke ve işletmele-

rin önünün çok daha açık olacağına dikkat çeken **Karavelioğlu** şunları belirtti:

“Avrupa sanayii, yeşil ticaret ve dijitalleşme konusunda sayılamayacak kadar çok düzenlemeyle karşı karşıya. Makine sektörü yapısı gereği küçük ve orta ölçek işletmelerden oluştuğu için, Avrupa’daki makineciler devasa sorumlulukları yerine getirmekte zorlanıyorlar. Tedarikçilerinin sorumluluğunu nasıl taşıyacaklarını dahi bilemeyen imalatçılara, müşterilerinin sorumluluğunun yüklenmesi de an meselesi. Başta Uzak Asya ve Doğu Avrupa olmak üzere daha az rekabet gücüne sahip olan ülkeler de Avrupa ile ticarete büyük riskler yaşıyorlar. Biz kamu özel iş birliği içinde, entegrasyona erken başladığımız için bu konuda, Doğu’daki rakiplerimizden hayli avantajlı bir durumdayız. Gün geçtikçe daha belirgin hale gelen bu avantajın sektörümüze yatırım çekmek konusunda önemli faydaları olacağına da beklemeliyiz. Bunu koruyabilmenin yolu, en başta inovasyon ve Ar-Ge çalışmalarını sürdürülebilir kılmaktan, yani makine sektörüne yönelik desteklerin sektörün KOBİ yapısıyla uyumlu biçimde çeşitlenip yaygınlaşmasından geçiyor. Bir diğer önemli mesele ise faaliyet ortamının kayıt dışı ve haksız rekabet unsurlarından izale edilerek yerli yabancı bütün yatırımcılar için güvenli hale getirilmesi.”

“Çin ve Hindistan’dan makine akıyor”

TradeMap verilerine göre, üçüncü çeyrek itibarıyla yurtdışından en fazla makine satın alan 30 ülke içinde ithalati en çok artanın yüzde 23 ile Türkiye olduğunun altını çizen **Karavelioğlu** sözlerini şöyle tamamladı:

“Türkiye 2023’ü, pandemi öncesi 2019’la kıyaslandığında makine teçhizat yatırımını yüzde 70, tonaj olarak makine üretimini yüzde 66, makine ihracat gelirini yüzde 43 artıran bir ülke haline gelerek kapattı. Dünya ortalamalarının 5 misline yakın bu performans verileri bizi küresel sektörün parlayan yıldızı yapmakla birlikte, makine ithalatımız yüzde 85 artışla 45 milyar dolara ulaştı. Hem ithalatta hem de ihracatta 2. sıradaki mal grubu olan makinelerden 17 milyar dolar açık verir hale geldik. İthalat rejiminde yapılan güncellemeleri dikkatle takip ediyor ve destekliyoruz olmakla birlikte, Teşvik Mevzuatının oluşturduğu arka kapıların kapatılması ve ilave Gümrük Vergilerinin müteakabil seviyelere çekilmesi yönündeki taleplerimizde ısrarcıyız. 2023’te makine ihracatı yüzde 10’a yakın gerileyen Çin’den yüzde 22 artışla 12 milyar dolarlık makine ithal etmemiz, benzer şekilde fevkalade agresif metotlarla küresel pazarda karşımıza çıkan Hindistan’dan yüzde 26 artışla 1,2 milyar dolarlık makine satın almış olmamız sadece sektörümüz için değil, Türk sanayii için de geleceğe yönelik riskler getiriyor. Bu iki ülkeye satabildiğimiz makinelerin tutarının toplamda 400 milyon doları dahi bulamamış olması, yani yıllardır bu tek yönlü ticareti sürdürüyor oluşumuz, ne elim bir haksızlıkla karşı karşıya olduğumuzu açıkça ortaya koyuyor. 12. Kalkınma Planı’nda sektörümüzün desteklenmesine yönelik olarak vazedilen bütün tedbirler çok önemli olmakla birlikte, niteliksiz malların piyasaya arzını engelleyecek olanların bir an evvel hayata geçmesini Türkiye’nin çok daha güçlü bir Ar-Ge ve teknoloji ekosistemine kavuşması bakımından elzem görüyoruz.”